

T.C. M. M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: 30.05.2025
Sayı: 11701

29019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim YUMAKLI tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

27.05.2025

Kadim DURMAZ
Tokat Milletvekili

Ticaret Borsalarından alınan güncel verilere göre, hasat öncesi buğday fiyatlarında dikkat çekici bir düşüş yaşanmakta; ekmeklik buğday fiyatları ton başına yaklaşık 400 TL, makarnalık buğday fiyatları ise 230 TL civarında gerilemiştir. Bu durum, girdi maliyetleri artan ve ekonomik olarak zor günler geçiren çiftçilerimizi büyük bir kaygıya sevk etmektedir.

Öte yandan, 2025 üretim yılında ülkemizde meydana gelen dolu ve don afetleri sonucunda özellikle meyve üretiminde %100'e varan oranlarda zarar oluşmuştur. Bu doğal afetler, çiftçinin bu yılki üretimden gelir elde etme şansını neredeyse tamamen ortadan kaldırmış; geçimini tarımdan sağlayan aileleri büyük bir belirsizlik ve mağduriyetle karşı karşıya bırakmıştır. Bu koşullarda TMO'nun 2025 yılı buğday alım fiyatı daha da kritik bir hale gelmiştir.

Bu bağlamda:

1. Hasat öncesi buğday fiyatlarında yaşanan düşüşün nedenleri hakkında Bakanlığınızın bir tespiti var mıdır? Varsa bu gerekçeler nelerdir?
2. Buğday üreticisinin zarar görmemesi için Bakanlığınız tarafından alınan veya alınması planlanan tedbirler nelerdir?
3. TMO'nun 2025 yılı buğday alım fiyatı ne zaman açıklanacaktır? Açıklanacak fiyat, üreticinin artan maliyetleri ve yaşam şartları dikkate alınarak mı belirlenecektir?
4. Serbest piyasada yaşanan bu fiyat düşüşünün üretici üzerindeki etkisini azaltmak amacıyla taban fiyat uygulaması ya da destekleme alımı planlanmakta mıdır?
5. Türkiye genelinde 2024 üretim sezonunda buğday ekim alanlarında bir daralma yaşanmış mıdır? Tokat özelinde ekim alanlarında önceki yıllara kıyasla bir değişiklik söz konusu mudur?
6. Buğday üretim maliyetlerinde (mazot, gübre, ilaç, tohum, sulama vb.) 2023 yılına göre yaşanan artış oranları nedir? Bu artışlar üretici kârlılığını nasıl etkilemiştir?

7. Buğday üretiminde dışa bağımlı olduğumuz girdi kalemleri (örneğin gübre ve mazot) açısından alınan yapısal önlemler nelerdir?
8. TMO'nun elindeki buğday stok miktarı nedir? Bu stokların iç piyasayı regüle edecek şekilde kullanılması için nasıl bir planlama yapılmaktadır?
9. 2024 yılı içinde TMO tarafından herhangi bir buğday ithalatı gerçekleştirilmiş midir? Gerçekleştirildiyse miktarı, ithalat fiyatı ve menşei nedir?
10. Yerli üreticinin korunması adına TMO'nun iç alım fiyatları ile ithal fiyatları arasındaki denge nasıl sağlanmaktadır?
11. TMO'nun üreticiden alım sürecinde yaşanan gecikmeler, randevu sistemi veya ödeme süreleri gibi konularda şikâyetler bulunmakta mıdır? Bu şikâyetlere dair çözüm çalışmaları yapılmakta mıdır?
12. Çiftçilerimizin ürünlerini TMO dışında özel sektöre düşük fiyatla satmak zorunda kalmasının önüne geçilmesi için Bakanlığınız ne gibi adımlar atmaktadır?